

EUROASIA INSURANCE» АЖ ҚК
Андеррайтинг қўмитаси мажлисининг
20__ йил «__» ____даги
№ ____ – сонли
Баённомаси билан
«ТАСДИҚЛАНГАН»

БОШҚА МОЛИЯВИЙ ХАТАРЛАРДАН СУВУРТА ҚИЛИШ ҚОИДАЛАРИ
(УМУМИЙ СУВУРТА ТАРМОҚЛАРИ 16-СИНФИ)

Ташкент, 20__

МУНДАРАЖА

1-бўлим. УМУМИЙ ҲОЛАТЛАР	3
2-бўлим. АСОСИЙ ТУШУНЧАЛАР ВА ТАЪРИФЛАР	3
3-бўлим. СУҒУРТА СУБЪЕКТЛАРИ ВА СУҒУРТА ШАРТНОМАНИ РАСМИЙЛАШТИРИШ БЎЙИЧА ЧЕКЛОВЛАР	4
4-бўлим. СУҒУРТА ОБЪЕКТЛАРИ	4
5-бўлим. СУҒУРТА ҲОДИСАСИ	4
6-бўлим. СУҒУРТА ҲОДИСАЛАРИДАН ИСТИСНОЛАР	5
7-бўлим СУҒУРТА СУММАСИ	5
8-бўлим. СУҒУРТА МУКОФОТИНИНГ ТАРИФЛАРИ (СТАВКАЛАРИ) ВА ТЎЛАШ ТАРТИБИ	7
9-бўлим. СУҒУРТАНИНГ МАКСИМАЛ (МИНИМАЛ) МУДДАТИ, СУҒУРТА ДАВРИ	9
10-бўлим. СУҒУРТА ШАРТНОМАСИНИ ТУЗИШ ТАРТИБИ	9
11-бўлим. СУҒУРТА ШАРТНОМАСИНИНГ КУЧГА КИРИШИ ВА АМАЛ ҚИЛИШ МУДДАТИ	9
12-бўлим. СУҒУРТА ШАРТНОМАСИНИ БЕКОР ҚИЛИШ	10
13-бўлим. СУҒУРТА ШАРТНОМАСИНИНГ БЕКОР ҚИЛИНИШИ	10
14-бўлим. ТОМОНЛАРНИНГ ҲУҚУҚ ВА МАЖБУРИЯТЛАРИ	11
15-бўлим. СУҒУРТА ДАЪВОЛАРИНИ КЎРИБ ЧИҚИШ ТАРТИБИ	11
16-бўлим. СУҒУРТА ҚОПЛАМАСИ МИҚДОРЛАРИ ВА ТЎЛАШ ТАРТИБИ	13
17-бўлим. СУБРОГАЦИЯ	14
18-бўлим. ТОМОНЛАРНИНГ ЖАВОБГАРЛИГИ	14
19-бўлим. ФОРС - МАЖОР	14
20-бўлим. БОШҚА ШАРТЛАР	15
21-бўлим. НИЗОЛАРНИ КЎРИБ ЧИҚИШ ТАРТИБИ	15
22-бўлим. НИЗОЛАРНИ КЎРИШ ТАРТИБИ	15
ИЛОВАЛАР	16

1-бўлим. УМУМИЙ ҲОЛАТЛАР

1.1. Ушбу Бошқа Молиявий хатарлардан суғурта қилиш қоидалари (бундан буён матнда «Қоидалар» деб юритилади) Ўзбекистон Республикасининг суғуртани тартибга солувчи қонунчилигига мувофиқ ишлаб чиқилган бўлиб, «EUROASIA INSURANCE» АЖ ҚК суғурта компаниясининг (бундан буён матнда «Суғурталовчи» деб юритилади) молиявий хатарлардан ихтиёрий ва мажбурий суғурта қилиш бўйича асосий шартларини белгилайди.

1.2. Ушбу Қоидаларга мувофиқ Суғурталовчи молиявий таваккалчиликлардан суғуртанинг аниқ турлари бўйича алоҳида Суғурта қоидаларини ишлаб чиқиш ва қўллаш, улар асосида молиявий таваккалчиликлардан суғуртанинг аниқ шартномаларини ишлаб чиқиш ва тузиш ҳуқуқига эга.

1.3. Мажбурий суғуртани амалга оширишда ушбу Қоидалар суғуртанинг ушбу синфини тартибга солувчи қонун ҳужжатларида назарда тутилган шартларга зид бўлмаган қисмида қўлланилади.

1.4. Ушбу Қоидалар асосида Суғурталовчи юридик шахслар ёки яқка тартибдаги тадбиркорлар (жисмоний шахслар) - Ўзбекистон Республикаси резидентлари ёки норезидентлари (бундан буён матнда Суғурта қилдирувчи деб юритилади) билан молиявий таваккалчиликлардан суғурта қилиш шартномаларини тузади, уларга мувофиқ Суғурталовчи Суғурта шартномасида келишилган ҳодисалар натижасида қўрилган зарарларни Суғурта шартномаси кимнинг фойдасига тузилган бўлса, ўша шахсларга қоплайди.

2-бўлим. АСОСИЙ ТУШУНЧАЛАР ВА ТАЪРИФЛАР

2.1. Ушбу Қоидаларда қўлланиладиган асосий тушунчалар ва таърифлар, агар алоҳида кўрсатилмаган бўлса:

Суғурта шартномаси - ёзма келишув бўлиб, унга кўра Суғурталовчи кўзда тутилган суғурта ҳодисаси юз берганда Суғурта қилдирувчига ёки ушбу ҳодиса оқибатида қўрилган зарарни олишга ваколатли бўлган бошқа шахсга қоплаш ёки суғурта товонини тўлаш мажбуриятини олади, Суғурта қилдирувчи эса белгиланган муддатларда суғурта мукофотини тўлаш мажбуриятини олади.

Суғурта полиси – Суғурта шартномаси тузилганлигини тасдиқловчи ва Суғурта қилдирувчи томонидан суғурта мукофоти ёки унинг биринчи қисми тўлангандан сўнг бериладиган (электрон) ҳужжат.

Суғурта суммаси - Суғурта шартномасида белгиланадиган ва Суғурталовчининг Суғурта шартномаси бўйича Суғурта қилдирувчи олдидаги мажбуриятларининг чекланган ҳажмини ифодаловчи пул маблағлари суммаси.

Суғурта ҳодисаси - Суғурта шартномасида назарда тутилган содир бўлган ҳодиса бўлиб, унинг юз бериши билан Суғурталовчининг Суғурта қилдирувчига ёки Наф олувчига суғурта товонини тўлаш мажбурияти юзага келади.

Суғурта мукофоти - суғурта шартномаси билан белгиланган тартибда ва муддатларда Суғурта қилдирувчи Суғурталовчига тўлаши шарт бўлган суғурта учун тўлов.

Суғурта товони - Суғурта шартномасида кўрсатилган суғурта ҳодисаси юз берганда Суғурта қилдирувчи кўрган зарарни қоплаш учун суғурта суммаси доирасида Суғурталовчи томонидан тўланадиган пул маблағлари суммаси.

Суғурталанган фаолият - суғурта шартномасида кўрсатилган маҳсулот ишлаб чиқариш, хизматлар кўрсатиш ва (ёки) истеъмолчиларга товарлар сотиш бўйича фаолият (бизнес).

Суғурта таваккалчилиги - юз бериши эҳтимоли бўлган ҳодиса бўлиб, унинг юз бериши учун суғурта ўтказилади.

Наф олувчи - Суғурта қилдирувчи билан шартномавий муносабатларга киришадиган, суғурта шартномаси унинг фойдасига тузилган ва суғурталанган фаолиятни амалга ошириш даврида Суғурта қилдирувчи томонидан зарар етказилган жисмоний ёки юридик шахс.

Контрагент - Суғурта қилдирувчи билан тузилган контракт (шартнома, келишув) бўйича тараф бўлган шахс.

Франшиза - зарар миқдори маълум миқдордан ошмаганда, бу зарар суғурта ҳодисаси деб эътироф этилмаслиги сабабли Суғурталовчини ҳар қандай тўловлардан озод қилиш. Франшиза суғурта суммасининг фоизи ёки қатъий суммада белгиланиши мумкин ва шартли ҳамда шартсиз франшизаларга бўлинади.

Шартли франшизада Суғурталовчи франшизадан ошмайдиган зарар учун жавобгарликдан озод қилинади.

Шартсиз франшизада Суғурталовчининг жавобгарлиги франшиза чегириб ташланган зарар миқдори билан белгиланади.

Суғурта даври - Суғурталовчи Суғурта шартномасининг амал қилиш даврида содир бўлган суғурта ҳодисалари бўйича мажбуриятларни бажарадиган вақт даври.

3-бўлим. СУГУРТА СУБЪЕКТЛАРИ ВА СУГУРТА ШАРТНОМАЛАРИНИ ТУЗИШ БЎЙИЧА ЧЕКЛОВЛАР

3.1. Ушбу Қоидаларга кўра, тўлиқ фуқаролик муомала лаёқатига эга бўлган ва молиявий таваккалчиликлардан суғурта қилиш шартномаларини тузадиган маҳаллий ва хорижий юридик шахслар, шунингдек яқка тартибдаги тадбиркорлар (жисмоний шахслар) - Ўзбекистон Республикаси резидентлари ёки норезидентлари суғурта қилдирувчилар ҳисобланади.

3.2. «EUROASIA INSURANCE» АЖ ҚҚ суғурта компанияси ушбу Қоидалар бўйича Суғурталовчи сифатида иш кўради ва Ўзбекистон Республикасининг амалдаги қонунчилигига мувофиқ суғурта фаолиятини амалга оширади.

3.3. Суғурта шартномаси Суғурта қилдирувчи томонидан суғурталанган фаолият амалга оширилганда зарар етказилиши мумкин бўлган Наф олувчи фойдасига тузилган ҳисобланади ва Суғурта қилдирувчи бундай зарар етказилганлиги учун Ўзбекистон Республикаси қонунчилигига кўра Наф олувчи олдида жавобгар ҳисобланади, ҳатто Суғурта шартномаси Суғурта қилдирувчи ёки бошқа шахс фойдасига тузилган бўлса ҳам ёхуд Суғурта шартномасида у кимнинг фойдасига тузилганлиги кўрсатилмаган бўлса ҳам. Суғурта шартномасининг мазмунига қараб, Суғурта қилдирувчи Наф олувчи бўлиши мумкин.

3.4. Муомалага лаёқатсиз ёки 18 ёшга тўлмаган жисмоний шахслар, банкротлик ва тугатиш босқичида бўлган тўловга қобилиятсиз юридик шахслар, шунингдек, қонун ҳужжатларига мувофиқ суғурталовчи томонидан суғурта маҳсулотининг мақсадли сегментига киритилмаган шахслар билан суғурта шартномалари тузилмайди.

4-бўлим. СУГУРТА ОБЪЕКТИ

4.1. Суғурта қилдирувчининг тадбиркорлик фаолиятидаги молиявий (тижорат) таваккалчилик билан боғлиқ бўлган, Ўзбекистон Республикаси қонунчилигига зид бўлмаган мулкый манфаати суғурта объекти ҳисобланади, хусусан:

- бизнеснинг (суғурталанган фаолиятнинг) тўхтатилиши ёки бизнес (суғурталанган фаолият) кўламининг камайиши натижасида кўрилган даромадлар (фойда) йўқотилиши;
- контракт (шартнома, келишув) шартларида назарда тутилмаган, Суғурта қилдирувчи томонидан контракт (шартнома, келишув) бўйича ўз мажбуриятларини бажаришга қаратилган ва уларсиз битимнинг якуний натижасига эришиб бўлмайдиган қўшимча ва кўзда тутилмаган харажатларнинг юзага келиши;
- Суғурта қилдирувчининг Контрагент олдидаги шартнома мажбуриятларини ёки Контрагентнинг Суғурта қилдирувчи олдидаги улар ўртасида тузилган контрактлар (шартномалар, келишувлар), кафолатлар, кафилликлар ва шу кабилар бўйича мажбуриятларини бажармаслиги (лозим даражада бажармаслиги).

5-бўлим. СУГУРТА ҲОДИСАЛАРИ

Ушбу Қоидаларга мувофиқ қуйидагилар суғурта ҳодисалари ҳисобланади:

5.1. Суғурта қилдирувчининг бизнес (суғурталанган фаолият) тўхтатилиши ёки бизнес (суғурталанган фаолият) кўламининг қисқариши натижасида қуйидаги сабабларга кўра кўрган зарарлари:

- суғурта муддати давомида Суғурта қилдирувчининг мол-мулки ёнғин, портлаш, сув босиши, ўғирлик, талончилик, табиий офатлар ва бошқа сабабларга кўра шикастланиши ёки нобуд бўлиши;

- Суғурта шартномасида кўрсатилган, Суғурта қилдирувчининг мол-мулки шикастланиши ёки нобуд бўлиши билан боғлиқ бўлмаган бошқа ҳодисалар.

5.2. Суғурта қилдирувчи томонидан Контрагент билан тузилган контракт (шартнома, келишув) бўйича ўз фаолиятини амалга ошириш жараёнида кўзда тутилмаган, контракт (шартнома, келишув) бўйича мажбуриятларни тўлиқ бажаришга йўналтирилган қўшимча харажатлар, ҳуқуқий ҳимоя билан боғлиқ харажатлар бундан мустасно ва қуйидагилар натижасида юзага келган харажатлар:

-юкни етказиб беришда кечикишлар;

- юкни беришни кечиктириш тўғрисидаги қонуний кўрсатмаларни бузган ҳолда топшириш;

- Суғурта қилдирувчи ва унинг Контрагенти ўртасидаги шартнома, шу жумладан савдо (экспорт) кредити бўйича мажбуриятларни бажариш шартлари ва муддатларига риоя қилмаслик.

5.3. молиявий (тижорат) зарарлар:

- Суғурта қилдирувчининг контрагенти, улар ўртасида тузилган шартномалар бўйича ўз мажбуриятларини бажармаганлиги (лозим даражада бажармаганлиги) натижасида;

- Суғурта қилдирувчининг контрагенти улар ўртасида тузилган шартномалар бўйича ўз мажбуриятларини бажармаслиги натижасида;

Юқорида санаб ўтилган зарарларни кўриш факти, агар зарарларнинг сабаблари шартнома иштирокчиларининг хоҳиш-иродасига боғлиқ бўлмаса, суғурта ҳодисаси деб эътироф этилади.

6-бўлим. СУҒУРТА ҲОДИСАЛАРИДАН ИСТИСНОЛАР

6.1. Қуйидагилар оқибатида етказилган зарарлар суғурта ҳодисаси деб эътироф этилмайди ва қопланмайди:

- Суғурта қилдирувчи ёки Наф олувчининг суғурта ҳодисаси юз беришига қаратилган қасддан қилинган ҳаракатлари;

- Суғурта қилдирувчининг контрагенти тузилган шартнома бўйича улар ўртасидаги шартнома шартларини (зарур маълумотларни тақдим этиш, иш шароитларини таъминлаш ва шу кабилар) бузмаган тақдирда, Суғурта қилдирувчининг суғурталанган фаолиятни амалга оширишдан бир томонлама бош тортиши;

- Суғурта қилдирувчининг қонун ҳужжатларига мувофиқ суғурта фаолиятини амалга ошириш учун лицензияси тўхтатиб турилган ёки бекор қилинган даврдаги ҳаракатлари;

- ҳар қандай турдаги ҳарбий ҳаракатлар, фуқаролар уруши ёки уларнинг оқибатлари, ҳарбий ёки фуқаролик ҳокимиятларининг фармойиши билан суғурталанган фаолият учун фойдаланиладиган материалларни олиб қўйиш, мусодара қилиш, реквизиция қилиш, хатлаш ёки йўқ қилиш.

6.2. Суғурта шартномаларида суғурта қопламасининг турига қараб бошқа истиснолар ҳам назарда тутилиши мумкин.

6.3. Суғурта шартномаси 5-бўлимда санаб ўтилган исталган ёки бир нечта суғурта ҳодисаларига нисбатан тузилиши мумкин.

7-бўлим. СУҒУРТА СУММАСИ

7.1. Суғурта суммаси томонларнинг келишуви билан белгиланади, Суғурта суммаси суғуртанинг муайян турини ўтказиш бўйича қонун ҳужжатларида белгиланган ҳоллар бундан мустасно. Суғурта суммаси сўмда ҳам, чет эл валютасида ҳам белгиланиши мумкин.

7.2. 5.1-банд бўйича суғурта суммаси қуйидагилардан ташкил топади:

- фаолиятдаги танаффус даврида суғурталанган фаолиятни давом эттириш бўйича Суғурта қилдирувчининг жорий харажатлари;
- суғурта қилдирувчининг суғурталанган фаолиятдан-фаолиятда танаффус юзага келиши натижасида даромад (фойда) йўқотилиши.

Томонларнинг келишувига биноан суғурта қопламаси фақат суғурталанган фаолиятнинг фаолиятдаги танаффус давридаги жорий харажатларига нисбатан тақдим этилиши мумкин.

7.3. Суғурта қилдирувчининг суғурталанган фаолиятни давом эттириш бўйича жорий харажатлари деганда, суғурта қилдирувчи тўхташ сабаблари бартараф этилгандан сўнг (шикастланган ёки нобуд бўлган мол-мулкни тиклаш ва ҳ.к.) қисқа муддатда тўхтатилган суғурта фаолиятини тўхташдан олдин мавжуд бўлган ҳажмда қайта тиклаш учун суғурталанган фаолиятдаги танаффус даврида муқаррар равишда давом эттирадиган харажатлар тушунилади. Бундай харажатларга ишчи ва хизматчиларнинг иш ҳақи, солиқлар ва йиғимлар, ижара ҳақи, амортизация ажратмалари ҳамда Суғурта шартномасида кўрсатилган бошқа харажатлар киради.

7.4. Даромад (фойда) йўқотилиши Суғурта қилдирувчи узилиш вақтида олиши мумкин бўлган даромадни (фойдани) англатади:

- ишлаб чиқариш корхоналарида - маҳсулот ишлаб чиқариш ҳисобига;
- хизмат кўрсатиш соҳаси корхоналарида - хизматлар кўрсатиш ҳисобига;
- савдо корхоналарида - товарларни сотишдан.

7.5. Қуйида санаб ўтилган харажатлар фаолиятни давом эттириш бўйича жорий харажатларга ҳам, бой берилган фойдага ҳам кирмайди ва уларнинг бир қисми ҳисобланмайди:

- солиқлар, сотишдан (айланмадан) мажбурий ажратмалар ва йиғимлар, божхона тўловлари ва йиғимлари;
- сотиш обороти ёки ҳажми асосида тўланадиган мукофотлар, шунингдек ихтирочиларга тўланадиган мукофотлар;
- неустойкалар, жарималар, пенялар ёки бошқа жарима санкциялари, агар улар суғурталанган фаолиятнинг тўхтаб қолиши оқибати бўлса;
- қимматли қоғозлар, ер участкалари, бўш пул маблағлари билан боғлиқ операциялардан ва бошқа савдо ҳамда воситачилик операцияларидан тахмин қилинаётган фойда;
- Суғурта қилдирувчи томонидан жўнатиладиган товарларни ташиш харажатлари ва улар билан боғлиқ харажатлар;
- суғурталанган фаолиятнинг ўзига хос хусусиятлари билан боғлиқ бўлган ва Суғурта шартномасида кўрсатилган бошқа шунга ўхшаш харажатлар.

7.6. 5.2-банд бўйича суғурта суммаси Суғурта шартномаси тарафларининг келишувига кўра, бироқ кўзда тутилмаган харажатлар суғурталанган контракт (шартнома, келишув) суммасидан ортиқ бўлмаган миқдорда белгиланади.

7.7. 5.3-банд бўйича суғурта суммаси Суғурта шартномаси томонларининг келишувига кўра, Суғурта қилдирувчи ва Контрагент ўртасида тузилган контракт (шартнома, келишув) шартларига мувофиқ Контрагент олдидаги ёки Контрагентнинг Суғурта қилдирувчи олдидаги мажбуриятларини пулда баҳолаш асосида аниқланади.

7.8. Суғурта шартномасида қоплаш лимитлари кўрсатилиши мумкин, улар Суғурта шартномасининг амал қилиши давомида содир бўлган ҳар бир суғурта ҳодисаси бўйича

суғурта товонини тўлаш учун чекланган суммалар ҳисобланади. Бунда Шартномада бир хил сабабга кўра юзага келган бир нечта зарарлар битта суғурта ҳодисаси сифатида кўриб чиқирилиши назарда тутилиши мумкин.

7.9. Суғурта шартномасида томонлар франшизанинг миқдори ва турини келишиб олишлари мумкин. Шартли франшиза белгиланганда, агар зарар миқдори франшиза миқдоридан ошмаса, Суғурталовчи тўловларни амалга ошириш мажбуриятидан озод этилади, агар зарар франшиза миқдоридан ошса, Суғурталовчи зарарни тўлиқ тўлайди.

Шартсиз франшиза белгиланган тақдирда, Суғурталовчи ҳар бир зарар бўйича келишилган миқдорда (мутлақ ёки фоиз ҳисобида) тоvon тўлашдан озод қилинади.

8-бўлим. СУГУРТА МУКОФОТИНИНГ ТАРИФЛАРИ (СТАВКАЛАРИ) ВА ТЎЛАШ ТАРТИБИ

8.1. Суғурта мукофоти миқдори суғурта суммаси ва суғурта тарифидан келиб чиқиб, ҳам сўмда, ҳам эркин алмаштириладиган валютада белгиланади.

Суғурта тарифи оддий (вақтинчалик) ва махсус (лойиҳа, тадбир учун) турларга бўлинади:

Оддий суғурта тарифи йил учун суғурта мукофоти ставкасини суғурта суммасидан фоизларда ифодалайди ва оммавий, бир турдаги суғурта шартномалари бўйича суғурта мукофотини аниқлашда фойдаланилади;

Махсус суғурта тарифи алоҳида лойиҳа (тадбир) учун суғурта қопламасини тақдим этишда алоҳида ҳисобланган суғурта мукофоти ставкаси (суммаси) дан иборат бўлиб, суғурта суммасидан фоизларда ҳам, мутлақ пул ифодасида ҳам аниқланиши мумкин.

8.2. Одатдаги базавий суғурта тарифлари Суғурталовчи томонидан олдинги суғурта тажрибаси бўйича ҳисоб-китоблар асосида, турли манбалардан олинган статистик материаллардан фойдаланган ҳолда, жорий аниқликлар, таваккалчилик портфелининг ўзгариш тенденциялари, «Умумий суғурта» тармоғининг 16-синфи бўйича жорий техник захиралар суммаси ва атроф-муҳитнинг муҳим омилларига қараб белгиланади. Суғурталовчи ҳар бир аниқ ҳолатда суғурта мукофоти миқдорини белгилашда таваккалчиликнинг муҳим омиллари, масалан, тақдим этилаётган суғурта қопламаси даври, иш тажрибаси, молиявий барқарорлиги, суғурта қилдирувчининг бизнес алоқалари, фаолият хусусиятлари ва соҳаси, таваккалчиликнинг тўпланиш эҳтимоли ва бошқаларнинг қийматларига қараб базавий суғурта тарифларига тузатиш киритувчи таркибий қисмларни (аддитив, мультипликатив) белгилашга ҳақли.

Махсус базавий суғурта тарифлари эксперт хулосалари асосида белгиланади ва мавжуд тажрибадан фойдаланган ҳолда аниқ лойиҳага, уни амалга ошириш шартларига, тадбирни тайёрлаш сифатига ва бошқа муҳим омилларга қараб тузатилади.

1-иловадаги 1-жадвалда турли маълумотлар манбалари ва усуллардан фойдаланган ҳолда алоҳида ҳисобланадиган энг кам боғлиқ бўлган хавф гуруҳлари бўйича гуруҳларга бўлиниш келтирилган.

8.3. Брутто суғурта мукофотининг умумий таркиби қуйидагича:

$$P=P_1+P_2+P_3+P_4+P_5,$$

бунда:

P1 – мукофотнинг таваккалчилиқни сотиб олиш харажатларига (агентлик тўловлари) тааллуқли қисми бўлиб, у агентлар билан тузилган келишувларга қараб белгиланади. Суғурта қилдирувчи бевосита мурожаат қилганда нолга тенг бўлиши мумкин;

P2 - мукофотнинг ишни юритиш харажатларига тегишли қисми бўлиб, бухгалтерия ҳисоботи асосида ҳар чорақда ҳисобланади ва «L брутто-мукофотнинг %и, бироқ M сўмдан кам бўлмаган миқдорда» кўринишида ифодаланади;

P3 - суғурта операциясининг фойдалилигига тааллуқли мукофотнинг бир қисми, суғурталовчининг ушбу синф ёки маҳсулот бўйича суғурта операциялари рентабеллиги меъёрининг белгиланган сиёсати асосида аниқланади, салбий, ноль ёки ижобий қийматга эга бўлиши мумкин;

P4 - мукофотнинг олдини олиш тадбирлари захирасига тегишли қисми Суғурталовчининг олдини олиш тадбирлари захирасини шакллантириш сиёсатига мувофиқ белгиланади ва ҳар чорақда кўпи билан бир марта ўзгариши мумкин;

P5 - актуар ҳисоблаш усулларида фойдаланган ҳолда ҳисоб-китоб йўли билан аниқланадиган соф мукофот.

8.4. Суғурта қопламаси бир йилдан кам муддатга, масалан, К кунга тақдим этилганда, суғурта мукофотини ҳисоблаш қуйидаги формула бўйича амалга оширилади:

$$(K/365 \cdot (P_5 + P_3) + \max(M; K/365 \cdot P_2)) / (1 - a(P_1) - a(P_4)),$$

бу ерда: М - P2 таърифида келтирилган параметр, (P1) ва (P4) эса тегишли равишда агентлик тўловлари ва РПМга ажратмаларга тегишли бўлган суғурта мукофоти қисмининг улушларидир.

Агар К 180 кундан кам бўлса, мукофотни ҳисоблаш Базавий махсус суғурта тарифларини ҳисоблаш схемаси бўйича амалга оширилади.

8.5. P5 нетто-мукофотини ҳисоблаш учун ёндашувлар 1-иловада келтирилган.

Ҳисобланган суғурта мукофотлари суғурталовчи учун ҳам, суғурта қилдирувчи учун ҳам иқтисодий жиҳатдан мақсадга мувофиқлик (мақбуллик) принципларини қаноатлантириши керак. Ҳолатга қараб, Суғурталовчи суғурта мукофотини P1, P3, P4 улушларини камайтириш ҳисобига ва мукофотлар захирасини инвестициялашдан олинадиган келгуси даромадларнинг бир қисми ҳисобига камайтириши мумкин.

8.6. Суғурта шартномаси бўйича суғурта мукофотининг умумий миқдори, умуман олганда, ушбу Қоидаларнинг 9-бандида тавсифланган ҳар бир таваккалчилик (таваккалчиликлар гуруҳи) бўйича таваккалчилик кумуляцияси таркибий қисмларини қўшган (айирган) ҳолда суғурта мукофотлари суммаси сифатида аниқланади. Ҳар бир таваккалчилик (таваккалчиликлар гуруҳи) бўйича суғурта мукофоти суғурта суммаси ва суғурта тарифи миқдорларидан келиб чиққан ҳолда белгиланади.

8.7. 3 ойдан кўп бўлмаган муддатга тузилган суғурта шартномалари бўйича суғурта мукофоти бир йўла, узоқроқ муддатга тузилган суғурта шартномалари бўйича эса бир йўла ёки бир неча муддатда тўланади, бунда суғурта мукофотини бўлиб-бўлиб тўлашда суғурта мукофотининг биринчи қисми йиллик жами суғурта мукофотининг камида 25 фоизи миқдорида тўланиши керак, қолган қисми Суғурта қилдирувчи билан келишилган жадвал бўйича тўланади.

8.8. Агар суғурта ҳодисаси суғурта мукофотининг навбатдаги қисми тўланишидан олдин юз берган бўлса, Суғурталовчи суғурта тўлови миқдорини аниқлашда, агар Суғурта шартномасида бошқача тартиб назарда тутилган бўлмаса, муддати ўтган суғурта мукофоти суммасини ҳисобга олишга ҳақли.

Суғурта шартномасини тузишда томонлар суғурта мукофотини бўлиб-бўлиб тўлашнинг бошқа тартибини ва навбатдаги суғурта мукофотини белгиланган муддатларда тўламаганлик учун санкцияларни келишиб олишлари мумкин.

8.9. Суғурта мукофоти қуйидагилар орқали тўланиши мумкин:

а) агар Суғурта шартномасида бошқача қоида назарда тутилмаган бўлса, Суғурта шартномаси имзоланган санадан бошлаб 5 банк куни ичида Суғурталовчининг банк ҳисобварағига нақд пулсиз ўтказма;

б) Суғурта шартномаси тузилган кунда Суғурталовчининг банк ҳисобварағига нақд пул маблағлари киритилганда.

в) Суғурта шартномасини тузишда Суғурталовчининг кассасига ёки Суғурталовчининг суғурта агентига нақд пул маблағларини тўлаш;

г) Суғурта қилдирувчининг иш жойидаги бухгалтерия томонидан иш ҳақидан ушлаб қолинган ҳолда ёки Суғурта шартномасига мувофиқ бошқа молиялаштириш манбалари ҳисобидан Суғурталовчининг ҳисоб рақамига ўтказилган маблағлар.

8.10. Агар суғурта даврида суғурта тўловлари амалга оширилмаган бўлса, Суғурталовчи Суғурта қилдирувчига ёки у кўрсатган шахсларга (Суғурталанган шахсга, Наф олувчига) суғурта

мукофотининг бир қисмини улар томонидан қилинган харажатларни чегириб ташлаган ҳолда қайтаришга, тузилган шартнома шартларига мувофиқ кейинги шартномаларни тузишда суғурта мукофотларига чегирмалар беришга ҳақли.

9-бўлим. СУГУРТАНИНГ МАКСИМАЛ (МИНИМАЛ) МУДДАТИ

9.1. Суғурта шартномаси тарафлар томонидан бир йилгача, бир йилгача ва бир йилдан ортиқ муддатга тузилиши мумкин. Бунда суғуртанинг минимал муддати бир ой ва максимал муддати 5 йилгача.

10-бўлим. СУГУРТА ШАРТНОМАСИ ТУЗИШ ТАРТИБИ

10.1. Суғурта шартномаси (2-илова) Суғурта қилдирувчи томонидан Суғурталовчи томонидан белгиланган шаклда тўлдирилган ариза-анкета асосида тузилади ва у Суғурта шартномасининг ажралмас қисми ҳисобланади.

10.2. Ариза-анкета билан Суғурта қилдирувчи Суғурталовчига қуйидаги ҳужжатларни тақдим этади:

- Суғурта қилдирувчи фаолиятининг қонунийлигини белгиловчи ҳужжатлар (мазкур фаолият турига рухсатнома, лицензия ва бошқалар);
- суғурта ҳимояси сўралаётган контракт (шартнома, келишув) нусхаси (ушбу Қоидаларнинг 5.2-5.3-бандлари бўйича);
- Суғурталовчиларга таваккалчилик даражасини баҳолаш имконини берувчи бошқа ҳужжатлар.

10.3. Суғурта шартномасини тузишда Суғурта қилдирувчи ва Суғурталовчи ўртасида Ўзбекистон Республикаси Фуқаролик кодексининг 929-моддасида назарда тутилган шартлар бўйича келишувга эришилиши керак. Суғурталовчи ва Суғурта қилдирувчи Суғурта шартномасини тузишда, агар бу Ўзбекистон Республикасининг амалдаги қонунчилигига зид бўлмаса, ушбу Қоидаларнинг айрим қоидаларини ўзгартириш, тўлдириш ёки чиқариб ташлаш ҳуқуқига эга.

Суғурта қопламасини кенгайтиришда Суғурталовчи қўшимча равишда қопланадиган таваккалчиликларга мувофиқ махсус ишлаб чиқилган тарифларни қўллашга ҳақли.

10.4. Зарур ҳолларда, Суғурталовчи Суғурта қилдирувчидан ўз манфаатларини ҳимоя қилиш бўйича қўшимча кафолатларни талаб қилиши мумкин (регресс талабларини тақдим этиш ёки мол-мулкни гаров сифатида таъминлаш имкониятини бериш).

10.5. Суғурта шартномаси битта ҳужжатни имзолаш ёки Суғурталовчи томонидан белгиланган шаклдаги Суғурта полисини бериш йўли билан ёзма шаклда тузилади.

10.6. Суғурта шартномаси амал қилиш даврида Суғурта полиси йўқолган тақдирда, Суғурта қилдирувчига унинг ёзма аризаси асосида Суғурта полисининг дубликати берилади, шундан сўнг йўқолган Суғурта полиси бекор қилинган ҳисобланади ва у бўйича суғурта тўловлари амалга оширилмайди.

11-бўлим. СУГУРТА ШАРТНОМАСИНИНГ КУЧГА КИРИШИ ВА АМАЛ ҚИЛИШ МУДДАТИ

11.1. Суғурта шартномаси тарафлар уни имзолаган пайтдан бошлаб кучга киради ва Суғурта шартномасида шартлашилган суғурта даври мобайнида амал қилади. Суғурталовчиларнинг зарарни қоплаш бўйича мажбуриятлари, агар Суғурта шартномасида суғуртанинг амал қилиши бошланишининг бошқа муддати назарда тутилмаган бўлса, Суғурта шартномаси кучга кирганидан кейин юз берган суғурта ҳодисаларига нисбатан татбиқ этилади.

11.2. Суғурталовчининг мажбуриятлари суғурта мукофоти ўз вақтида тўланганда Суғурта шартномасида (Суғурта полисида) келишилган муддатларда ёки суғурта мукофоти ўз вақтида тўланмаган тақдирда Суғурталовчининг ҳисоб рақамига суғурта мукофоти ўтказилган пайтдан бошлаб кучга киради ва агар Суғурта шартномасида бошқача тартиб назарда тутилган бўлмаса, Суғурта полисида кўрсатилган Суғурта даври тугагунга қадар амал қилади.

11.3. 5.2 ва 5.3-бандлар бўйича Суғурта шартномасининг амал қилиш муддати Суғурта қилдирувчи ва ўзига нисбатан Суғурта шартномаси тузилган Контрагент ўртасида тузилган контракт (шартнома, келишув) муддатига мувофиқ белгиланиши мумкин.

12-бўлим. СУҒУРТА ШАРТНОМАСИНИ БЕКОР ҚИЛИШ

12.1. Суғурта шартномаси исталган вақтда томонлардан бирининг ёзма аризасига кўра, агар Суғурта шартномасида бошқа муддат назарда тутилмаган бўлса, бекор қилиш мўлжалланаётган санадан камида ўттиз кун олдин маълум қилиниши шarti билан бекор қилиниши мумкин.

12.2. Суғурта шартномаси муддатидан олдин бекор қилинган тақдирда, тўланган суғурта мукофоти қуйидаги тартибда қайтарилади:

- Суғурталовчи томонидан Суғурта шартномаси шартлари бузилганлиги сабабли Суғурта қилдирувчининг ташаббуси билан Суғурта шартномаси муддатидан олдин бекор қилинганда, суғурта мукофоти тўлиқ қайтарилади;

- томонларнинг келишувига кўра Суғурта шартномаси муддатидан олдин бекор қилинганда, суғурта мукофоти Суғурталовчи томонидан ишни юритиш харажатлари чегириб ташланган ҳолда, суғурта қилдирувчига тугамаган суғурта даврига мутаносиб равишда қайтарилади.

12.3. Суғурта қилдирувчи (наф олувчи) Суғурта шартномасидан муддатидан олдин воз кечган тақдирда, агар Суғурта шартномасида бошқача тартиб назарда тутилган бўлмаса, Суғурталовчилар томонидан тўланган суғурта мукофоти қайтарилмайди.

12.4. Суғурталовчининг ташаббуси билан Суғурта шартномаси муддатидан олдин бекор қилинганда, Суғурта қилдирувчи томонидан Суғурта шартномаси шартлари бузилганлиги сабабли, суғурта мукофоти қайтарилмайди.

13-бўлим. СУҒУРТА ШАРТНОМАСИНИНГ БЕКОР ҚИЛИНИШИ

13.1. Суғурта шартномаси қуйидаги ҳолларда бекор қилинади:

- унинг амал қилиш муддати тугаганда;

- Суғурталовчи томонидан Шартнома бўйича мажбуриятлар тўлиқ ҳажмда бажарилиши (суғурта суммаси миқдоридagi зарарнинг қопланиши);

- суғурта қилдирувчи - юридик шахс тугатилганда;

- Суғурта шартномасини тузган Суғурта қилдирувчи - жисмоний шахс вафот этганда, ҳуқуқ ва мажбуриятлар меросхўрга ўтган ёки Суғурта шартномасида Суғурта қилдирувчи алмаштирилган ҳоллар бундан мустасно;

- Суғурталовчилар қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда тугатилганда;

- суғурта шартномаси суд қарори билан ҳақиқий эмас деб топилганда;

- Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатларида назарда тутилган бошқа ҳолларда.

13.2. Агар суғурта шартномаси кучга кирганидан кейин суғурта ҳодисасининг юз бериш имконияти йўқолган ва суғурта таваккалчилигининг мавжудлиги суғурта ҳодисасидан бошқа ҳолатларга кўра тўхтатилган бўлса, суғурта шартномаси у тузилган муддат келгунига қадар бекор қилинади.

13.3. Ушбу Қоидаларнинг 13.2-бандида кўрсатилган ҳолатлар бўйича Суғурта шартномаси муддатидан олдин бекор қилинганда, Суғурталовчи суғурта мукофотининг суғурта амал қилган вақтга мутаносиб қисмини ва ишни юритиш харажатларини қоплаш суммасини олиш ҳуқуқига эга.

13.4. Суғурта қилдирувчи (Наф олувчи) исталган вақтда суғурта шартномасидан воз кечишга ҳақли, агар воз кечиш пайтида ушбу Қоидаларда кўрсатилган ҳолатлар бўйича суғурта ҳодисаси юз бериш имконияти йўқолмаган бўлса.

13.5. Томонлар суғурта шартномасини бекор қилиш нияти тўғрисида, агар суғурта шартномасида бошқа муддат назарда тутилган бўлмаса, суғурта шартномасини бекор қилиш мўлжалланаётган санадан камида 30 кун олдин бир-бирларини хабардор қилишлари шарт.

13.6. Суғурта шартномаси (Суғурта полиси) агар Суғурта қилдирувчи Суғурталовчига била туриб ёлғон маълумотлар тақдим этган бўлса ва Ўзбекистон Республикасининг амалдаги қонунчилигида назарда тутилган бошқа ҳолларда ҳақиқий эмас деб топилади.

14-БЎЛИМ. СУҒУРТА ШАРТНОМАСИНИНГ КУЧГА КИРИШИ ВА АМАЛ ҚИЛИШ МУДДАТИ

14.1. Суғурта шартномасини ўзгартириш, агар Суғурта шартномасида бошқача тартиб назарда тутилмаган бўлса, томонлар Суғурта шартномасини тузишда асос бўлган ҳолатлар жиддий ўзгарганда, томонларнинг келишувига кўра амалга оширилиши мумкин.

Вазиятнинг ўзгариши, агар тарафлар бунни оқилона равишда олдиндан кўра билганларида, Суғурта шартномаси улар томонидан умуман тузилмаган ёки анча фарқ қилувчи шартларда тузилган бўлар эди, деб эътироф этилади.

14.2. Суғурта шартномасини ўзгартириш ёки бекор қилиш тўғрисидаги келишув, агар қонундан, бошқа ҳуқуқий ҳужжатлардан, Суғурта шартномасидан ёки иш муомаласи одатларидан бошқача тартиб келиб чиқмаса, Суғурта шартномаси билан бир хил шаклда тузилади.

14.3. Суғурта шартномаси ўзгартирилганда, томонларнинг мажбуриятлари ўзгартирилган кўринишда сақланиб қолади.

13.4. Суғурта шартномаси ўзгарган тақдирда, агар келишувдан ёки суғурта шартномасини ўзгартириш хусусиятидан бошқача тартиб келиб чиқмаса, томонларнинг суғурта шартномасини ўзгартириш ёки бекор қилиш тўғрисидаги келишуви тузилган пайтдан бошлаб мажбуриятлар ўзгартирилган деб ҳисобланади.

15-БЎЛИМ. ТОМОНЛАРНИНГ ҲУҚУҚ ВА МАЖБУРИЯТЛАРИ

15.1. Суғурталовчи қуйидагиларга мажбур:

а) Суғурта шартномасида белгиланган муддатда Суғурта қилдирувчига ушбу Қоидаларни илова қилган ҳолда Суғурта полисини топшириш ва Суғурта қилдирувчига ушбу Қоидаларнинг мазмунини тушунтириш;

б) Суғурта қилдирувчи томонидан суғурта ҳодисаси юз бериши хавфини ва суғурта объектига етказилиши мумкин бўлган зарар миқдорини камайтирадиган чора-тадбирлар амалга оширилган тақдирда, Суғурта қилдирувчининг аризасига кўра ушбу ҳолатларни ҳисобга олган ҳолда Суғурта шартномасини тўлдириш ёки ўзгартириш;

в) суғурта ҳодисаси юз берганда Суғурта шартномасида белгиланган муддатда суғурта товонини тўлаш;

г) Суғурта қилдирувчи ва унинг мулкӣ аҳволи тўғрисидаги маълумотларни ошкор қилмаслик, Суғурталовчи Ўзбекистон Республикаси қонунчилигига мувофиқ давлат органларига ахборот тақдим этиши шарт бўлган ҳоллар бундан мустасно.

15.2. Суғурталовчи қуйидаги ҳуқуқларга эга:

а) агар Суғурта шартномаси тузилгандан сўнг Суғурта қилдирувчи Суғурталовчига ўзига маълум бўлган, суғурта ҳодисаси юз бериш эҳтимолини ва унинг юз беришидан кўрилиши мумкин бўлган зарарлар миқдорини аниқлаш учун муҳим аҳамиятга эга бўлган ҳолатлар тўғрисида била туриб ёлғон маълумот берганлиги аниқланса, Суғурта шартномасини ҳақиқий эмас деб топишни талаб қилиш. Суғурталовчи томонидан Суғурта шартномасида (Суғурта полисида) ёки унинг ёзма сўровида аниқ кўрсатилган ҳолатлар муҳим деб эътироф этилади;

б) зарарларни камайтириш учун ўзи зарур деб ҳисоблаган чораларни кўриш, Суғурта қилдирувчининг ёзма фармойишига биноан унинг ҳуқуқларини ҳимоя қилишни ўз зиммасига олиш ва зарарни бартараф этиш бўйича барча ишларни юритиш;

в) суғурта таваккалчилигининг ошишига олиб келадиган ҳолатлар тўғрисида хабардор қилинганда, Суғурта шартномаси шартларини ўзгартиришни ёки таваккалчиликнинг ошишига мутаносиб равишда қўшимча суғурта мукофоти тўлашни талаб қилиш, агар Суғурта қилдирувчи Суғурта шартномаси шартларини ўзгартиришга ёки қўшимча суғурта мукофоти тўлашга эътироз билдирса, Суғурта шартномасини бекор қилишни талаб қилиш.

Суғурта қилдирувчи ушбу бандда назарда тутилган мажбуриятни бажармаган тақдирда, Суғурталовчи Суғурта шартномасини бекор қилишни ва Суғурта шартномасини бекор қилиш натижасида етказилган зарарни қоплашни талаб қилишга ҳақли, бироқ Суғурталовчи суғурта таваккалчилигининг ошишига олиб келадиган ҳолатлар аллақачон бартараф этилган бўлса, Суғурта шартномасини бекор қилишни талаб қилишга ҳақли эмас;

г) суғурта шартномасида кўрсатилган ва қонун ҳужжатларига зид бўлмаган ҳолларда суғурта тўловини рад этиш;

д) Суғурта шартномаси бўйича Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатларига зид бўлмаган бошқа шартлар бажарилишини талаб қилиш.

15.3. Суғурта қилдирувчи қуйидагиларга мажбур:

а) Суғурта шартномасида назарда тутилган миқдорларда ва тартибда суғурта мукофотини ўз вақтида тўлаш;

б) Суғурта шартномасини тузишда суғурта ҳодисасининг юз бериш эҳтимолини ва унинг юз беришидан кўрилиши мумкин бўлган зарарлар миқдорини аниқлаш учун муҳим аҳамиятга эга бўлган, ўзига маълум бўлган барча ҳолатлар тўғрисида, агар бу ҳолатлар Суғурталовчига номаълум бўлса ва маълум бўлиши мумкин бўлмаса, Суғурталовчига хабар бериш. Бунда муҳим ҳолатлар Суғурталовчи томонидан аниқланади ва Суғурта қилдирувчига маълум қилинади;

в) Шартноманинг амал қилиш даврида суғурта шартномасини тузишда Суғурталовчига маълум қилинган ҳолатлардаги ўзига маълум бўлган муҳим ўзгаришлар тўғрисида, агар бу ўзгаришлар суғурта таваккалчилигининг ошишига жиддий таъсир кўрсатиши мумкин бўлса, Суғурталовчига дарҳол хабар бериш. Суғурта шартномасида (Суғурта полисида) ва Суғурта қилдирувчига берилган ушбу Суғурта қоидаларида кўрсатилган ўзгаришлар сезиларли деб эътироф этилади, бироқ улар билан чекланмайди;

г) суғурта ҳодисаси юз берганда:

- зарарнинг олдини олиш ва камайтириш бўйича барча зарур чораларни кўриш, яъни молиявий таваккалчилиги суғурталанмагандек ҳаракат қилиш;

- Суғурта шартномасида белгиланган муддатларда Суғурталовчига суғурта ҳодисаси ҳақида хабар бериш (Суғурта қилдирувчи томонидан зарарни қоплаш тўғрисидаги даъвонинг нусхасини Суғурталовчига топшириш; Суғурталовчига зарар етказилганлиги факти бўйича ваколатли органларнинг ҳаракатлари бошланганлиги ҳақида хабар бериш: тергов, судга чақириш ва шу кабилар; Суғурта шартномаси бўйича суғурта тўлови тўғрисида қарор қабул қилиш учун зарур бўлган мавжуд ҳужжатлар ва материалларни тақдим этиш);

д) Суғурта шартномасининг амал қилиш муддати давомида профессионал фаолиятга лицензиялар беришга ваколатли ташкилотлар томонидан белгиланган қоидалар ва талабларни, агар ушбу фаолият қонун ҳужжатларига мувофиқ лицензияланиши лозим бўлса, бузмаслик;

е) агар бу суғурта таваккалчилиги даражасининг ошишига таъсир кўрсатиши мумкин бўлса, ўз фаолияти хусусиятидаги ҳар қандай ўзгариш ҳақида Суғурталовчига дарҳол хабар бериш;

ж) суғурта ҳодисаси юз бериши эҳтимолининг олдини олиш учун ўзига боғлиқ бўлган барча чораларни кўриши;

з) асосий фондларнинг баланслари ва инвентарь рўйхатларини (қайдномаларини) уларнинг бир вақтнинг ўзида йўқ қилинишини истисно этадиган тарзда сақлаш;

и) Суғурталовчининг талабига кўра суғурта товони миқдорини аниқлаш учун зарур бўлган барча бухгалтерия дафтарлари ёки бошқа ҳужжатларни тақдим этиш.

15.4. Суғурталанувчи қуйидаги ҳуқуқларга эга:

а) ушбу Суғурта қоидалари билан танишиб чиқиш;

б) Суғурта шартномасини ҳужжатлар билан тасдиқланган ваколатларга эга бўлган ўз вакили орқали тузиш;

- в) ушбу Қоидалар ва қонун ҳужжатларига мувофиқ Суғурта шартномасини бекор қилиш;
- г) амалдаги қонун ҳужжатларига мувофиқ Суғурталовчи тўғрисида ахборот олиш;
- д) Суғурталовчи томонидан амалдаги қонун ҳужжатларига зид бўлмаган бошқа шартларнинг бажарилишини талаб қилиш.

16-бўлим. СУГУРТА ДАЪВОЛАРИНИ КЎРИБ ЧИҚИШ ТАРТИБИ

16.1. Ушбу Қоидаларнинг 5.1-бандига тўғри келадиган суғурта ҳодисаси юз берганда, суғурта товони миқдори Суғурта қилдирувчининг бухгалтерия ҳисоби маълумотларидан ва суғурта ҳодисаси юз берганлигини ҳамда харажатлар қилинганлигини тасдиқловчи бошқа ҳужжатлардан фойдаланган ҳолда аниқланади.

16.2. Бунда Суғурталовчи қуйидаги ҳолларда зарарларни қопламайди:

- зарарнинг кўпайиши бевосита суғурта ҳодисаси юз беришидан олдинги ҳолатга нисбатан ишлаб чиқаришнинг кенгайиши ёки янгиланиши муносабати билан юз берган бўлса;

- судда ишларни юритиш, мулкчилик муносабатларини аниқлаштириш, ижарага олиш ва бошқалар билан боғлиқ иш юритишни тиклаш ва қайта тиклашда фавқулодда кечикишлар юз берди.

- Суғурта қилдирувчи суғурта ҳодисаси натижасида шикастланган ёки йўқолган мулкни ўз вақтида тиклай олмаган бўлса:

- а) пул маблағлари йўқлиги ёки етишмаслиги сабабли;

- б) ҳокимият органлари томонидан Суғурта қилдирувчининг тиклаш ишлари ёки фаолиятига нисбатан қандайдир чекловлар қўйилиши муносабати билан мол-мулкни тиклаш ёки ишлаб чиқаришни қайта тиклаш кечиктирилса;

- ишлаб чиқаришдаги танаффусдан кўрилган зарар мол-мулкнинг қолган қисми шикастланиши, йўқ қилиниши ва йўқолиши натижасида мол-мулкнинг моддий зарар етказилмаган қисмидан фойдаланиш имконсиз бўлиб қолиши туфайли кўпаяди;

Агар Суғурта шартномасида бошқача тартиб белгиланмаган бўлса, фаолиятнинг узилиши натижасида кўрилган зарарлар бундай танаффуснинг бутун даври мобайнида, лекин танаффусга сабаб бўлган моддий зарар юз берган санадан бошлаб 12 ойдан (жавобгарликнинг энг кўп даври) ошмаган муддатда суғурта томонидан қопланади.

16.3. Суғурталанган фаолиятда танаффусга олиб келган зарар юз берганда, суғурта товони миқдори суғурталанган фаолиятни амалга ошириш бўйича жорий харажатлар миқдори ва суғурта қилдирувчи томонидан моддий зарар санасидан олдинги 12 ойлик давр (стандарт давр) учун фаолиятдан олинган фойда асосида, агар суғурта шартномасида бошқа муддат кўрсатилмаган бўлса, аниқланади.

16.4. Суғурта товони суммасини аниқлашда, агар суғурталанган фаолият моддий зарар туфайли тўхтатилмаганида, унинг бориши ва натижаларига таъсир кўрсатиши мумкин бўлган барча омиллар ҳисобга олиниши лозим.

16.5. Фаолиятни давом эттириш бўйича жорий харажатлар фақат Суғурта қилдирувчи қонун ёки шартномага кўра давом эттиришга мажбур бўлган ёки уларни амалга ошириш тўхтатилган фаолиятни қайта тиклаш учун зарур бўлган тақдирдагина қопланиши лозим.

16.6. Фаолиятни давом эттириш бўйича жорий харажатлар ва йўқотилган фойда, агар бу давр бошланмаган бўлса, фаолиятдаги тўхташ даврида суғурталанган фаолиятдан олинган даромадлар билан қопланган даражада қопланади.

16.7. Суғурта қилдирувчининг бинолари, асбоб-ускуналари ва бошқа асосий фондларига амортизация ажратмалари бўйича қоплаш фақат бундай ажратмалар шикастланмаган асосий фондларга ёки шикастланмаган қолган қисмларга амалга оширилган тақдирдагина тўланади.

16.8. Ушбу Қоидаларнинг 5.2-5.3-бандларига тўғри келадиган суғурта ҳодисалари юз берганда, зарарларнинг аниқ миқдори Суғурталовчи томонидан Суғурта қилдирувчидан, бошқа шахслардан олинган ҳужжатлар асосида, шунингдек суд қарори, ҳуқуқни муҳофаза қилиш

органлари, солиқ ва бошқа ваколатли органлар, маҳаллий органлар ҳужжатларини ҳисобга олган ҳолда белгиланади.

17-бўлим. СУҒУРТА ҚОПЛАМАСИ МИҚДОРЛАРИ ВА ТЎЛАШ ТАРТИБИ

17.1. Суғурта товонининг миқдори етказилган зарарлар миқдори билан белгиланади, бироқ Суғурта шартномасида белгиланган қоплаш лимитларидан ошиб кетмаслиги керак.

17.2. Суғурта шартномасининг амал қилиш муддати давомида юзага келган барча зарарларни қоплаш суммаси Суғурта шартномаси бўйича белгиланган суғурта суммасидан ошмаслиги керак.

17.3. Агар суғурта шартномасида белгиланган бўлса, тўланиши лозим бўлган суғурта товони суммасидан франшиза суммаси ушлаб қолинади.

17.4. Суғурта товони Суғурта қилдирувчига ёки уни олиш учун қонун ёки шартномага асосланган ҳуқуққа эга бўлган бошқа шахсларга тўланиши мумкин. Суғурта тўлови, агар Суғурта шартномасида бошқа тўлов муддати белгиланмаган бўлса, Суғурталовчи томонидан суғурта ҳодисаси тан олинган санадан бошлаб 15 банк куни ичида амалга оширилади. Агар суғурта тўлови белгиланган муддатда амалга оширилмаса. Суғурталовчи Суғурта қилдирувчига қонун ҳужжатларида ва Суғурта шартномасида белгиланган тартибда ва миқдорда неустойка тўлайди.

17.5. Суғурталовчи қуйидаги ҳолларда суғурта товонини тўлашни рад этишга ҳақли:

- Суғурта қилдирувчи суғурта ҳодисаси юз берганлиги тўғрисида ўзига маълум бўлганидан сўнг, агар Суғурталовчида бу ҳақда маълумот йўқлиги унинг суғурта товонини тўлаш мажбуриятига таъсир кўрсатмаслиги исботланмаса, Суғурта шартномасида шартлашилган муддатда Суғурталовчини суғурта ҳодисаси юз берганлиги тўғрисида Суғурта шартномасида кўрсатилган усулда хабардор қилмаса;

- Суғурта қилдирувчи эҳтимолий зарарларни камайтириш учун онгли равишда оқилона ва ўзига қулай чораларни кўрмаган.

17.6. Суғурта товонини тўлашни рад этиш тўғрисидаги қарор Суғурталовчи томонидан қабул қилинади ва рад этиш сабаблари асослантирилган ҳолда Суғурта қилдирувчига ёзма шаклда маълум қилинади. Суғурталовчининг суғурта тўловини амалга оширишни рад этиши устидан Суғурта қилдирувчи судга шикоят қилиши мумкин.

18-бўлим. СУБРОГАЦИЯ

18.1. Суғурта товонини тўлаган Суғурталовчига тўланган сумма доирасида Суғурта қилдирувчи (Наф олувчи) нинг етказилган зарар учун жавобгар шахсга нисбатан талаб қилиш ҳуқуқи ўтади.

18.2. Суғурта қилдирувчи (Наф олувчи) суғурта товонини олишда барча зарур ҳужжатларни Суғурталовчига топшириши ва Суғурталовчи томонидан суғурта ҳодисаси содир бўлишида айбдор бўлган шахсга нисбатан қайта талаб қилиш ҳуқуқини амалга ошириш учун барча ҳаракатларни амалга ошириши шарт.

18.3. Агар Суғурта қилдирувчи (Наф олувчи) Суғурталовчи томонидан қопланган зарарлар учун жавобгар шахсга нисбатан ўз талаб қилиш ҳуқуқидан воз кечса ёки ушбу ҳуқуқни амалга ошириш Суғурта қилдирувчининг (Наф олувчининг) айби билан имконсиз бўлиб қолса, Суғурталовчи суғурта товонини тўлиқ ёки тегишли қисмини тўлашдан озод қилинади ва суғурта товонининг ортиқча тўланган суммасини қайтаришни талаб қилишга ҳақли.

19-бўлим. ТОМОНЛАРНИНГ ЖАВОБГАРЛИГИ

19.1. Суғурта шартномаси бўйича ўз зиммаларига олинган мажбуриятларни бажармаганлик ёки лозим даражада бажармаганлик учун томонлар Ўзбекистон Республикасининг амалдаги қонунчилигига мувофиқ жавобгар бўладилар.

19.2. Агар Суғурта шартномаси тузилгандан сўнг Суғурта қилдирувчи Суғурталовчига суғурта ҳодисаси юз бериш эҳтимолини аниқлаш учун муҳим аҳамиятга эга бўлган ҳолатлар тўғрисида била туриб ёлғон маълумотлар берганлиги аниқланса, Суғурталовчи Суғурта шартномасини

ҳақиқий эмас деб топишни ва Ўзбекистон Республикасининг амалдаги қонунчилигида назарда тутилган оқибатларни қўллашни талаб қилишга ҳақли.

20-бўлим. ФОРС МАЖОР

20.1. Томонлар форс-мажор ҳолатлари даврида суғурта шартномаси бўйича ўз мажбуриятларини қисман ёки тўлиқ бажармаганликлари учун жавобгар бўлмайдилар.

20.2. Форс-мажор ҳолатларига қуйидагилар киради: табиий ҳодисалар (суғурта шартномасида назарда тутилмаган зилзилалар, кўчкилар, довуллар, қурғоқчиликлар ва бошқа санаб ўтилмаган табиий офатлар) ёки ижтимоий-иқтисодий ҳолатлар (ҳарбий ҳаракатлар, иш ташлашлар, қамаллар, давлат ташкилотлари ва давлатлар ўртасидаги чеклов ва тақиқлаш чоралари, шунингдек, ҳукумат қарорлари ва бошқалар) туфайли юзага келган, ушбу шароитларда олдини олиб бўлмайдиган ва кўзда тутилмаган фавқулодда ҳолатлар, агар бу ҳолатлар суғурта шартномасининг бажарилишига бевосита таъсир кўрсатган бўлса.

20.3. Форс-мажор ҳолатлари юзага келганда ва тўхтатилганда томонлар бир-бирларини ёзма равишда хабардор қиладилар.

20.4. Форс-мажор ҳолатлари юзага келган тақдирда, томонларнинг мажбуриятларини бажариш муддати вақтга мутаносиб равишда кечиктирилади. Томонлар форс-мажор ҳолатлари даврида суғурта шартномаси бўйича ўз мажбуриятларини қисман ёки тўлиқ бажармаганликлари учун жавобгар бўлмайдилар.

21-бўлим. БОШҚА ШАРТЛАР

21.1. Суғурта шартномасини тузишда Суғурта қилдирувчи ва Суғурталовчи ўзаро келишувга эришган тақдирда, ушбу Қоидаларнинг айрим қоидаларини ўзгартиришлари ёки чиқариб ташлашлари, шунингдек, Суғурта шартномасига ушбу қоидаларда мавжуд бўлмаган қоидаларни киритишлари мумкин.

21.2. Суғурталовчи Суғурта қилдирувчи тўғрисидаги махфий маълумотларни ошкор қилмаслик мажбуриятини олади, Ўзбекистон Республикаси қонунчилигида назарда тутилган ҳоллар бундан мустасно.

21.3. Суғурта шартномасида ва ушбу Қоидаларда баён этилмаган барча масалалар бўйича томонлар Ўзбекистон Республикасининг амалдаги қонунчилигига амал қиладилар.

22-бўлим. НИЗОЛАРНИ КЎРИШ ТАРТИБИ

22.1. Суғурта шартномаларини шарҳлаш, уларнинг ҳақиқийлиги ва бажарилиши ушбу Қоидаларга мувофиқ Ўзбекистон Республикаси қонунчилигига асосланади. Суғурта шартномалари доирасида юзага келадиган барча низолар, томонларнинг музокаралари орқали келишувга эришилмаган тақдирда, Суғурта шартномасида кўрсатилган тегишли юрисдикция суди томонидан ҳал этилади.

ИЛОВАЛАР

«EUROASIA INSURANCE» АЖ ҚҚ
Бошқа молиявий таваккалчиликлардан
суғурта қилиш Қоидаларига
1-илова

**16-синф бўйича тариф ставкаларини ҳисоблаш
(Бошқа молиявий хатарлардан суғурталаш)**

Ушбу бўлимда P билан нетто-мукофот миқдорини белгилаймиз. Нетто суғурта мукофоти миқдори ҳар чоракда бир марта, зарурат бўлганда кўпроқ частота билан ҳисобланади (аниқлаштирилади), брутто-мукофотни ҳисоблаш эса 8-бўлимда тавсифланган методика бўйича амалга оширилади.

Нетто-ставканинг қийматини аниқлаш учун Z орқали тасодифий миқдор - зарар суммасини белгилаймиз, у ҳолда нетто-ставканинг қиймати $P=H(Z)$ тасодифий миқдорнинг бирор H оператори кўринишида бўлади, уни қуйидаги кўринишда ифодалаш қулай (аксарият амалий ҳолларда бу усул самарали):

$$P=E(Z)+V(Z), \text{ бу ерда:}$$

$E(Z)$ – ўртача хавфни маълум даражада баҳолаш (соф хавф мукофоти),

$V(Z)$ – асосан Z рискининг ўзгарувчанлиги, мазкур суғурта синфи бўйича захира суммаси ва Суғурталовчининг риск сиёсатига боғлиқ бўлган юклама.

Хусусан, тарихий маълумотлар бўйича маълумотларнинг ўртача арифметик қиймати сифатида соф таваккалчилик мукофотини, ўртача квадратик четланиш баҳосининг аниқ функцияси сифатида эса $V(Z)$ ни танласак, Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлигининг 2007 йил 30 ноябрдаги СБ 16-02-32/415-сон қарори билан тасдиқланган «Умумий суғурта ва ҳаёт суғуртаси соҳасида суғурта тарифларини ҳисоблаш бўйича услубий кўрсатмалар»да келтирилган нетто-мукофот баҳосини оламиз. Умуман олганда, Z риск вақт бўйича ўзгариш тенденциясига эга бўлганда, Z га вақт қатори сифатида ёндашиш аниқроқ баҳоларни беради ва регрессия таҳлили воситаларидан фойдаланиш табиий, рискка таъсир этувчи омилларнинг кўп ўлчовчилигини ҳисобга олган ҳолда эса дисперсион, омилли статистик таҳлилда қўлланиладиган усуллардан фойдаланилади.

Мавжуд маълумотлар сифатли хулосалар чиқариш учун етарли бўлмаган тақдирда, қуйидагилардан фойдаланилади:

- Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлигининг 2007 йил 30 ноябрдаги СБ 16-02-32/415-сон қарори билан тасдиқланган "Умумий суғурта ва ҳаёт суғуртаси соҳасида суғурта тарифларини ҳисоблаш бўйича услубий кўрсатмалар"да келтирилган тавсиялар;
- Моль-мулкка етказилган зарар эҳтимолининг қуйи баҳолари маълум бир сегментда содир бўлган суғурта билан қопланадиган ҳодисалар сонининг ушбу сегментдаги суғурталанган объектларнинг умумий сонига нисбати сифатида, уларнинг хусусиятларини ҳисобга олган ҳолда, етарлича катта аҳамиятлилиқ даражаси билан ҳисобланган тузатиш билан ҳисобланади. Зарар суммасининг қуйи баҳоси сифатида франшиза миқдори, юқори баҳоси сифатида эса суғурта суммаси қўлланилади, энг кутилган зарар суммаси ва вариация баҳолари эса имитатсион моделлаштириш усули (Монте-Карло усули) ёрдамида олинган маълумотлардан фойдаланган ҳолда олинади. Хусусан, назорат қилиш учун Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлигининг 30.11.2007 йилдаги СБ 16-02-32/415-сон қарори билан тасдиқланган «Умумий суғурта ва ҳаётни суғурта қилиш соҳасида суғурта тарифларини ҳисоблаш бўйича услубий кўрсатмалар»нинг 19-бандидаги тавсиялардан фойдаланиш мумкин;
- Робаст баҳолаш усулларида фойдаланиш;

шунингдек, юқорида тавсифланган ёндашувларнинг комбинациялари. Суғурта мукофотини турли баҳолаш ва ёндашувлардан фойдаланган ҳолда олинган натижалар бўйича қарорлар қабул қилишда суғурта операциясининг Суғурта қилдирувчи учун ҳам, Суғурталовчи учун ҳам иқтисодий жиҳатдан мақсадга мувофиқлиги танлашнинг асосий тамойили ҳисобланади.

Суғурта мукофоти ставкасининг қийматини аниқлаш учун суғуртанинг оммавий таваккалчилик турлари бўйича тариф ставкаларини ҳисоблаш услуги, даврий матбуот ва махсус адабиётларда эълон қилинган статистик маълумотлар ва материаллар, мулкни ихтиёрий суғурталаш бўйича республика суғурта ташкилотларининг мавжуд статистикаси ва мутахассисларнинг эксперт баҳолари қўлланилади.

16-синф бўйича
(Бошқа молиявий таваккалчиликлардан суғурта қилиш)
Гуруҳларга ажратиш Суғурта ҳодисалари
энг кам боғлиқ бўлган хавф гуруҳлари бўйича 1-жадвали

Группы
Суғурта қилдирувчининг контрагенти томонидан шартнома мажбуриятларининг бажарилмаганлиги (лозим даражада бажарилмаганлиги): а) қарздорнинг банкротлиги (Суғурталовчининг мажбуриятлари бўйича жавобгарлик арбитраж суди томонидан қарздорнинг тўловга қобилиятсизлиги факти тан олинган ёки қарздор ўз ихтиёри билан тугатилганда бу ҳақда расмий эълон қилинган пайтдан эътиборан юзага келади);
б) ёнғин, портлаш, авария, табиий офатлар оқибатида ишлаб чиқаришнинг тўхташи ёки ишлаб чиқариш ҳажмининг қисқариши Суғурта қилдирувчининг қарздорига Суғурта қилдирувчи олдидаги ўз мажбуриятларини белгиланган муддатда ва лозим даражада бажариш имконини бермаганда;
в) қарздор Суғурта қилдирувчининг ўз олдидаги мажбуриятларини ўз вақтида ва жойида бажариши натижасида шартнома мажбуриятларининг бажарилмаслигига (лозим даражада бажарилмаслигига) олиб келган табиий офатлар.

Суғурталовчи томонидан ҳам Суғурталовчининг ходимлари, ҳам мустақил сюрвеерлар томонидан ўтказиладиган сюрвеер текширувини ўтказишда аниқланадиган алоҳида (аниқ) объект, зарарлар тарихи, қабул қилинадиган суғурта шартлари, қўшимча қопламалар ёки истиснолар, қўлланиладиган франшизанинг миқдори ва тури, суғурта суммаси (қоплаш лимити) қиймати, суғурта қилдирувчи фаолият юритаётган фаолият тури ва иқтисодиёт тармоғи, йиллик айланма, шунингдек, бошқа параметрларга боғлиқ ҳолда, қуйидаги қийматлар доирасида ўртача ставкага қўлланиладиган тузатиш коэффициентлари қўлланилади: 0,02 дан 10 гача (суғурта суммасига нисбатан фоизда).

«EUROASIA INSURANCE» АЖ ҚК
Бошқа молиявий таваккалчиликлардан
суғурта қилиш Қоидаларига
2-илова

БОШҚА МОЛИЯВИЙ ХАВФ-ХАТАРЛАРДАН СУГУРТА ҚИЛИШ ШАРТНОМА НАМУНАСИ

_____ й.

20__ й. «____» _____

30.06.2022 йилдаги 031333-сон лицензия асосида ўз фаолиятини амалга оширувчи «EUROASIA INSURANCE» АЖ ҚК, бундан кейин «Суғурталовчи» деб аталадиган, Устав асосида фаолият юритувчи Бошқарув раиси _____ номидан, бир томондан, ва _____, бундан кейин «Суғурта қилдирувчи» деб аталадиган, _____ асосида фаолият юритувчи _____ номидан, иккинчи томондан, «Томонлар» деб аталадиган, алоҳида эса «Томон» деб аталадиган, қуйидагилар тўғрисида ушбу бошқа молиявий хавф-хатарлардан суғурта қилиш шартномасини (бундан кейин «Шартнома» ёки «ушбу Шартнома» деб аталадиган) туздилар:

1. ШАРТНОМА ПРЕДМЕТИ

Суғурталовчи ушбу Суғурта шартномасида назарда тутилган шартлар ва/ёки ушбу Суғурта шартномасининг ажралмас қисми бўлган қўшимча келишилган шартлар (индоссаментлар), истиснолар ва иловаларга мувофиқ, суғурта ҳодисаси юз берганда, Суғурта қилдирувчи ушбу Суғурта шартномасида кўрсатилган миқдорда ва муддатларда суғурта мукофотини тўлаш мажбуриятини олган, шунингдек, Суғурталовчига тақдим этилган анкета-ариза ишончли ва ҳақиқатга мос маълумотларни ўз ичига олганлигини ҳамда ушбу Суғурта шартномасини тузиш учун асос эканлигини тасдиқлаган тақдирда, Суғурта қилдирувчига зарарни қуйида кўрсатилган тартибда ва ҳажмда қоплаш мажбуриятини олади.

2. ТАЪРИФЛАР

Ушбу Суғурта шартномасида қўлланиладиган қуйидаги атамалар, агар алоҳида кўрсатилмаган бўлса, қуйидаги маъноларни англатади:

Суғурта полиси - ушбу Суғурта шартномаси тузилганлигини тасдиқловчи ва Суғурта қилдирувчига у суғурта мукофотини ёки унинг биринчи қисмини тўлаганидан сўнг бериладиган (электрон) ҳужжат.

Суғурта суммаси - ушбу Суғурта шартномаси бўйича Суғурталовчилар олдидаги мажбуриятларнинг чекланган ҳажмини ифодаловчи пул маблағлари суммаси.

Суғурта мукофоти - ушбу Суғурта шартномасида келишилган миқдорда ва муддатларда Суғурта қилдирувчи, Суғурталовчилар томонидан тўланадиган суғурта учун тўлов.

Суғурта ҳодисаси - Суғурталовчиларнинг ушбу Суғурта шартномаси бўйича мажбуриятлари кучга кирадиган ҳодиса.

Суғурталанган фаолият - суғурта шартномасида кўрсатилган маҳсулот ишлаб чиқариш, хизматлар кўрсатиш ва (ёки) истеъмолчиларга товарлар сотиш бўйича фаолият (бизнес).

Суғурта товони - ушбу Суғурта шартномасида кўрсатилган суғурта ҳодисаси юз берганда зарарни қоплаш учун Суғурталовчи томонидан суғурта суммаси доирасида тўланадиган пул маблағлари.

Франшиза - зарар миқдори муайян миқдордан ошмаганда, бу зарар суғурта ҳодисаси деб эътироф этилмаслиги сабабли Суғурталовчини ҳар қандай тўловлардан озод қилиш. Франшиза суғурта суммасининг фоизи сифатида ёки қатъий суммада белгиланиши мумкин ва шартли ҳамда шартсиз франшизаларга бўлинади. Шартли франшизада Суғурталовчи франшизадан ошмайдиган зарар учун жавобгарликдан озод қилинади. Шартсиз франшизада

Суғурталовчининг жавобгарлиги франшиза чегириб ташланган зарар миқдори билан белгиланади.

Суғурта даври - Суғурталовчи ушбу Суғурта шартномасининг амал қилиш даврида содир бўлган суғурта ҳодисалари бўйича мажбуриятларни бажарадиган вақт даври.

(Муайян суғурта шартномаси доирасида ўзига хос маънога эга бўлган атамаларнинг икки хил талқин қилинишига йўл қўймаслик учун суғурта шартномасининг ушбу бўлимида уларнинг таърифлари келтирилади)

3. СУГУРТА ҲОДИСАСИ

Ушбу Бўлимда томонларнинг келишувига кўра 5-бўлимда санаб ўтилган исталган ёки бир нечта суғурта ҳодисалари (суғурта турига қараб) кўрсатилади. «EUROASIA INSURANCE» АЖ ҚҚнинг молиявий таваккалчиликлардан суғурта қилиш қоидаларига мувофиқ, суғурталовчининг суғурта тўловини амалга ошириш мажбурияти юзага келади.

4. СУГУРТА ҲОЛАТИДАН ИСТИСНОЛАР

4.1. Ушбу Суғурта шартномаси бўйича қуйидагилар натижасида бевосита ёки билвосита юзага келган ҳодисалар суғурта ҳодисаси деб тан олинмайди:

кейин муайян Шартноманинг ўзига хос хусусиятларини ҳисобга олган ҳолда истиснолар санаб ўтилади. Битта суғурта шартномаси доирасида бир нечта суғурта ҳодисаларидан суғурта қилинган ҳолларда, ҳар бир суғурта ҳодисаси бўйича муайян Шартноманинг ўзига хос хусусиятларини ҳисобга олган ҳолда истисноларни назарда тутиш зарур.

4.2. Суғурталовчи Ўзбекистон Республикасининг амалдаги қонун ҳужжатларида назарда тутилган ҳолларда ҳам суғурта тўловидан озод қилинади.

5. СУГУРТА СУММАСИ ВА СУГУРТА МУКОФОТИ

5.1. Ушбу Суғурта шартномаси бўйича суғурта суммаси _____ ни ташкил этади.

(сумма рақамлар ва сўз билан)

5.2. Ушбу Суғурта шартномаси бўйича суғурта мукофоти _____ ни ташкил этади.

(сумма рақамлар ва сўз билан)

5.3. Суғурта мукофоти ушбу Суғурта шартномаси томонлар томонидан имзолангандан сўнг 5 (беш) банк куни ичида бир йўла тўланади.

(Суғурта мукофотини босқичма-босқич тўлаш шартли билан 5.3-банд қуйидаги тахрирда баён этилади:

Суғурта мукофоти Суғурта қилдирувчи томонидан ҳар чоракда тенг қисмларда, бироқ ҳар бир жорий чорак тугашига қадар беш кундан кечиктирмай тўланади. Тўлов 15 (ўн беш) банк кунидан ортиқ муддатга кечиктирилган тақдирда, Суғурталовчининг мажбуриятлари навбатдаги суғурта мукофоти Суғурталовчининг банк ҳисобварағига келиб тушгунга қадар тўхтатилади. Суғурта ҳодисаси кўрсатилган ўн беш кунлик муддатда юз берганда, Суғурталовчи суғурта мукофотининг тўланган қисмига мутаносиб миқдорда, муддати ўтказиб юборилган суғурта тўловини айириб ташлаган ҳолда тўловни амалга оширади. Биринчи тўлов ушбу Шартнома томонлар томонидан имзоланганидан кейин 5 (беш) банк куни ичида амалга оширилиши лозим).

5.4. Ушбу Суғурта шартномасига нисбатан _____ франшиза ҳар бир зарар ва/ёки ҳар бир
(шартли, шартсиз)

суғурта ҳодисаси натижасида кўрилган барча зарарлар бўйича _____

(франшиза суммаси рақамлар ва сўз билан кўрсатилади)

миқдорида қўлланилади.

6. ШАРТНОМАНИНГ КУЧГА КИРИШИ ВА АМАЛ ҚИЛИШ МУДДАТИ

6.1. Ушбу Шартнома, агар Суғурта қилдирувчи ушбу шартноманинг 5.2-бандида кўрсатилган суғурта мукофотини ўз вақтида тўласа, томонлар имзолаган пайтдан бошлаб кучга киради.

Шартномани бекор қилади ва Суғурта полисида кўрсатилган суғурта даври тугайдиган санагача амал қилади.

6.2. Суғурта мукофоти ўз вақтида тўланмаган тақдирда, Суғурталовчининг ушбу Шартнома бўйича мажбуриятлари суғурта мукофоти Суғурталовчининг банк ҳисобварағига ўтказилган пайтдан бошлаб кучга киради.

6.3. Суғурта мукофоти Суғурта қилдирувчи томонидан Суғурталовчининг ҳисоб рақамига пул маблағларини (нақд, нақдсиз) ўтказиш тартибида тўланади. Суғурталовчининг банк ҳисобварағига пул маблағлари ўтказилган кун суғурта мукофоти тўланган кун деб ҳисобланади.

6.4. Суғурта полиси Суғурта қилдирувчига суғурта мукофоти Суғурталовчининг банк ҳисобварағига келиб тушганидан кейин 3 кун ичида берилади. Суғурта полиси йўқолган тақдирда, дубликат бериш тартиби Суғурта қилдирувчининг ёзма аризаси асосида Суғурталовчи томонидан кўриб чиқилади.

7. ТОМОНЛАРНИНГ ҲУҚУҚ ВА МАЖБУРИЯТЛАРИ

7.1. Ушбу Шартноманинг амал қилиш даврида **Суғурта қилдирувчи қуйидаги ҳуқуқларга эга:**

- а) Суғурталовчи билан келишган ҳолда ушбу Шартномага ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш;
- б) ушбу Шартноманинг бутун амал қилиш муддати давомида Суғурталовчилардан суғурта масалалари бўйича маслаҳатлар олиш;
- в) суғурта товонини олиш учун суғурта ҳодисаси аломатларига эга бўлган суғурта ҳодисаси юз берганлиги тўғрисидаги ариза билан Суғурталовчига мурожаат қилиш.

7.2. Ушбу Шартноманинг амал қилиш даврида **Суғурта қилдирувчи қуйидагиларга мажбур:**

- а) ушбу Шартномада белгиланган тартибда ва муддатларда суғурта мукофотларини тўлаш;
- б) ушбу Шартномани тузишда Суғурталовчига таваккалчилик даражасига таъсир этувчи омилларни аниқлаш учун аҳамиятли бўлган ишончли маълумотларни маълум қилиш;
- в) ушбу Шартноманинг амал қилиш даврида суғурта ҳодисаси юз бериш эҳтимолини оширадиган хавф даражаси ва ҳолатлардаги ҳар қандай жиддий ўзгаришлар тўғрисида Суғурталовчига хабар бериш;
- г) суғурта ҳодисаси юз бериши эҳтимолининг олдини олиш учун ўзига боғлиқ бўлган барча чораларни кўриши шарт. Суғурта ҳодисаси юз берганда, ушбу Шартномада кўрсатилган муддат ва усулда Суғурталовчини унинг содир бўлганлиги тўғрисида хабардор қилиш.

7.3. **Суғурталовчи қуйидаги ҳуқуқларга эга:**

- а) Суғурта қилдирувчи томонидан суғурта мукофоти (суғурта мукофотининг навбатдаги қисми, босқичма-босқич тўланганда) 15 (ўн беш) банк кунидан ортиқ муддатга кечиктирилган тақдирда, ушбу Шартноманинг амал қилишини бир томонлама бекор қилиш;
- б) Суғурта қилдирувчи ушбу Шартнома бўйича ўз зиммасига олган мажбуриятларни бажармаган ёки лозим даражада бажармаган тақдирда тўловни рад этиш;
- в) суғурта ҳодисаси содир бўлганлиги тўғрисида ўз вақтида (ушбу Шартноманинг 8-бўлимида кўрсатилган муддатларга мувофиқ) хабардор қилинмаган тақдирда тўловни рад этиш;
- г) суғурта ҳодисаси юз бериши хавфи даражасини тавсифловчи қўшимча ҳужжатларни талаб қилиб олиш. Ушбу Шартноманинг амал қилиш даврида таваккалчилик даражаси ўзгарган тақдирда, суғурта мукофоти миқдори вазиятга қараб кўпайиш ёки камайиш томонига қайта кўриб чиқиши мумкин;
- д) Суғурта қилдирувчи томонидан маълум қилинган маълумотларни, шунингдек, ушбу Шартнома шартларининг Суғурта қилдирувчи томонидан бажарилишини текшириш.

7.4. Суғурталовчи қуйидагиларга мажбур:

- а) ушбу Шартномада белгиланган муддатларда Суғурта полисини бериш;
- б) барча зарур ҳужжатларни олгандан ва суғурта ҳодисаси юз берганлиги тан олингандан сўнг, ушбу Шартномада кўрсатилган миқдорда ва муддатларда суғурта тўловини амалга ошириш;
- в) ушбу Шартноманинг амал қилиш даврида Суғурталанувчига суғурта масалалари бўйича маслаҳатлар бериш;
- г) ушбу Шартноманинг амал қилиш даврида Суғурта қилдирувчидан олинган маълумотларнинг махфийлигига риоя этиш, Суғурталовчи Ўзбекистон Республикаси қонунчилигига мувофиқ давлат органларига маълумот тақдим этиши шарт бўлган ҳоллар бундан мустасно.

8. СУҒУРТА ҲОДИСАСИНИ КЎРИБ ЧИҚИШ

Суғурта шартномасининг ушбу бўлимида қуйидагилар кўрсатилади:

суғурта ҳодисаси юз берганлиги тўғрисида Суғурта қилдирувчи томонидан Суғурталовчиларни хабардор қилиш муддатлари ва усули;

тўлов тўғрисида қарор қабул қилиш учун зарур бўлган ҳужжатлар рўйхати;

суғурта ҳодисасини кўриб чиқиш муддатлари.

(Зарурат бўлганда, суғурта шартномасининг ушбу бўлимига тақдим этилаётган суғурта қопламасининг ўзига хос хусусиятларини ҳисобга олган ҳолда суғурта ҳодисасини кўриб чиқишининг бошқа шартлари киритилиши мумкин).

9. СУҒУРТА ҚОПЛАМАСИНИ ТЎЛАШ ТАРТИБИ

Суғурта шартномасининг ушбу бўлимида суғурта товонини тўлаш усули ва муддатлари кўрсатилади.

(Зарурат бўлганда, суғурта шартномасининг ушбу бўлимига ушбу Шартнома бўйича тақдим этиладиган суғурта қопламасининг ўзига хос хусусиятларини ҳисобга олган ҳолда суғурта тўловини амалга оширишининг бошқа шартлари киритилиши мумкин).

10. ШАРТНОМАНИ БЕКОР ҚИЛИШ ВА ТЎХТАТИШ

10.1. Ушбу Суғурта шартномаси исталган вақтда томонлардан бирининг ёзма аризасига кўра бекор қилиниши мумкин, бунда суғурта шартномасини бекор қилиш учинчи томоннинг манфаатларига дахлдор бўлган ҳоллар бундан мустасно, бу ҳақда бекор қилишнинг тахминий муддатидан камида 30 (ўттиз) кун олдин маълум қилиниши шарт.

10.2. Суғурталовчи ўз мажбуриятларини бузганлиги сабабли Суғурта қилдирувчи ушбу Суғурта шартномасини муддатидан олдин бекор қилишни талаб қилган тақдирда, тўланган суғурта мукофоти тўлиқ ҳажмда қайтарилиши лозим. Акс ҳолда, суғурта мукофоти Суғурталовчининг қилган харажатларини чегириб ташлаган ҳолда суғуртанинг тугамаган даври учун қайтарилади.

10.3. Суғурталовчи Суғурта қилдирувчи ўз мажбуриятларини бузганлиги сабабли ушбу Суғурта шартномасини муддатидан олдин бекор қилишни талаб қилса, тўланган суғурта мукофоти қайтарилмайди.

10.4. Ушбу Суғурта шартномаси қуйидаги ҳолларда бекор қилинади:

- а) амал қилиш муддати тугагач;
- б) Суғурталовчи томонидан Суғурта қилдирувчи олдидаги мажбуриятлар тўлиқ ҳажмда бажарилганда;
- в) Ўзбекистон Республикасининг амалдаги қонун ҳужжатларида назарда тутилган бошқа ҳолларда.

11. СУБРОГАЦИЯ

11.1. Суғурта товонини тўлаган Суғурталовчига тўланган сумма доирасида Суғурта қилдирувчи (Наф олувчи) нинг етказилган зарар учун жавобгар шахсга нисбатан талаб қилиш ҳуқуқи ўтади.

11.2. Суғурта қилдирувчи (Наф олувчи) суғурта товонини олишда барча зарур ҳужжатларни Суғурталовчига топшириши ва Суғурталовчи томонидан суғурта ҳодисаси юз беришда айбдор бўлган шахсга нисбатан қайта талаб қилиш ҳуқуқини амалга ошириш учун барча ҳаракатларни амалга ошириши шарт.

11.3. Агар Суғурта қилдирувчи (Наф олувчи) Суғурталовчи томонидан қопланган зарарлар учун жавобгар шахсга нисбатан ўз талаб қилиш ҳуқуқидан воз кечса ёки ушбу ҳуқуқни амалга ошириш Суғурта қилдирувчининг (Наф олувчининг) айби билан имконсиз бўлиб қолса, Суғурталовчи суғурта товонини тўлиқ ёки тегишли қисмини тўлашдан озод қилинади ва суғурта товонининг ортиқча тўланган суммасини қайтаришни талаб қилишга ҳақли.

12. ТОМОНЛАРНИНГ ЖАВОБГАРЛИГИ

12.1. Томонлар ўз зиммаларига олган мажбуриятларни бажармаганликлари ёки лозим даражада бажармаганликлари учун Ўзбекистон Республикасининг амалдаги қонунчилигига мувофиқ жавобгар бўладилар.

12.2. Суғурта мукофоти ўз вақтида тўланмаган тақдирда, Суғурталовчилар Суғурта қилдирувчига муддати ўтказиб юборилган ҳар бир кун учун тўланмаган суғурта мукофоти (тўлови) суммасининг 0,2 фоизи миқдорида, бироқ муддати ўтказиб юборилган сумманинг 30 фоизидан кўп бўлмаган миқдорда пеня ҳисоблашга ҳақли.

12.3. Суғурта қилдирувчига тўланиши лозим бўлган суғурта тўловини кечиктирганлик учун. Суғурталовчи Суғурта қилдирувчига ҳар бир кечиктирилган кун учун кечиктирилган сумманинг 0,2 фоизи миқдорида, бироқ ушбу Шартнома бўйича тўланиши лозим бўлган сумманинг 30 фоизидан кўп бўлмаган миқдорда пеня тўлайди.

12.4. Ушбу Суғурта шартномаси бўйича қабул қилинган мажбуриятларни бажаришдан асоссиз равишда тўлиқ ёки қисман бош тортганлик учун ўз мажбуриятларини бузган томон бошқа томонга у тўлашдан бош тортган ёки бўйин товлаган сумманинг 15 фоизи миқдорида жарима тўлайди.

13. ФОРС МАЖОР

13.1. Томонлар форс-мажор ҳолатлари даврида суғурта шартномаси бўйича ўз мажбуриятларини қисман ёки тўлиқ бажармаганликлари учун жавобгар бўлмайдилар.

13.2. Форс-мажор ҳолатларига қуйидагилар киради: табиий ҳодисалар (зилзилалар, кўчкилар, довуллар, қурғоқчиликлар ва суғурта шартномасида назарда тутилмаган, санаб ўтилмаган бошқа табиий офатлар) ёки ижтимоий-иқтисодий ҳолатлар (ҳарбий ҳаракатлар, иш ташлашлар, қамаллар, давлат ташкилотлари ва давлатлар ўртасидаги чеклов ва тақиқлаш чоралари, шунингдек, ҳукумат қарорлари ва бошқалар) туфайли юзага келган фавқулодда, олдини олиб бўлмайдиган ва кўзда тутилмаган ҳолатлар, агар бу ҳолатлар суғурта шартномасининг бажарилишига бевосита таъсир кўрсатган бўлса.

13.3. Форс-мажор ҳолатлари юзага келганда ва тўхтатилганда томонлар бир-бирларини ёзма равишда хабардор қиладилар.

13.4. Форс-мажор ҳолатлари юзага келган тақдирда, томонларнинг мажбуриятларини бажариш муддати форс-мажор ҳолатлари амал қилган вақтга мутаносиб равишда кечиктирилади.

13.5. Суғурта шартномасида ва ушбу Қоидаларда баён этилмаган барча масалалар бўйича томонлар Ўзбекистон Республикасининг амалдаги қонунчилигига амал қиладилар.

14. НИЗОЛАРНИ ҲАЛ ЭТИШ ТАРТИБИ

14.1. Ушбу Суғурта шартномасида назарда тутилган ёки у билан боғлиқ масалалар бўйича низолар, талаблар ёки келишмовчиликлар юзага келган тақдирда, томонлар уларни музокаралар йўли билан ҳал этиш чораларини кўрадилар.

14.2. Ушбу Суғурта шартномасидан келиб чиқадиган ёки у билан боғлиқ бўлган, шу жумладан унинг бажарилиши, бузилиши, тўхтатилиши ёки ҳақиқий эмаслиги билан боғлиқ низолар, келишмовчиликлар ёки талабларни ҳал қилишнинг имкони бўлмаганда, улар Ўзбекистон Республикасининг амалдаги қонунчилигига мувофиқ ҳал қилиниши лозим.

15. БОШҚА ШАРТЛАР

15.1. Ушбу Суғурта шартномасига барча қўшимчалар ва ўзгартиришлар, шунингдек, муддатини узайтириш, бекор қилиш ёки тўхтатиш томонларнинг розилиги билан ёзма шаклда, ушбу Суғурта шартномасининг 16-бўлимида кўрсатилган манзил бўйича хабардор қилинган ҳолда амалга оширилиши шарт.

15.2. Томонларнинг ушбу суғурта шартномасида тавсифланмаган ўзаро муносабатлари Ўзбекистон Республикасининг амалдаги қонунчилиги билан тартибга солинади.

15.3. Ушбу Суғурта шартномаси _____ да тузилган бўлиб,
(нусхалар сони)
тарафларнинг ҳар бирида бир нусхадан ва бир хил юридик кучга эга бўлиши керак.

16. ТОМОНЛАРНИНГ ЮРИДИК МАНЗИЛЛАРИ, РЕКВИЗИТЛАРИ ВА ИМЗОЛАРИ

СУҒУРТАЛОВЧИ

«EUROASIA INSURANCE» АЖ ҚҚ

Манзил: Тошкент ш., Абдулла Қодирий
кўчаси, 3А-уй
Банк: Ўзбекистон Миллий банкининг
«Саёҳат» филиали
х/р: 2021 4000 5039 6842 0001
МФО: 00450
ИНН: 202723160
Тел.: +998 71 207 91-93
Суғурталовчи номидан:
Бошқарув Раиси:

(имзо) м.ў.

СУҒУРТА ҚИЛДИРУВЧИ

Манзил: _____

Банк: _____
х/р: _____
МФО: _____
ИНН: _____
Тел: _____

Суғурта қилдирувчи номидан:

(имзо) м.ў.

Бошқа молиявий таваккалчиликлардан суғурта қилиш
шартномаси намунасига
1-илова**Бошқа молиявий таваккалчиликлардан суғурта қилиш тўғрисидаги
СЎРОВНОМА**Ариза берувчининг номи _____
(Ариза берувчининг тўлиқ номи)_____ номидан, ушбу Низомнинг _____,
(ваколатли шахснинг Ф.И.Ш.) (Устав, Низом, ишончномалар, бошқа ҳужжатлар)

асосида иш юритувчи, сиздан Бошқа молиявий хавф-хатарлардан суғурта қилиш шартномасини тузишни сўрамоқда.

Ариза берувчининг реквизитлари:

Юридик манзили: _____

Почта манзили: _____

Телефон: _____ э-маил: _____

Ариза берувчининг Банк реквизитлари:

Банк: _____

ҳис _____

код _____

СТИР _____

Аризачининг умумий тавсифи:

Фаолият тури: _____

Ушбу фаолият тури билан шуғулланиш стажи _____ йил

Корхона раҳбари - Суғурта қилдирувчи, Суғурта қилдирувчи контрагентининг ушбу мутахассислик бўйича иш стажи _____ йил

Суғурта шартномаси неча марта тузилади _____

Аввалги суғурталовчи: _____

(Суғурталовчининг тўлиқ номи)

Қандай хатарлар суғурталанган: _____

Бошқа молиявий таваккалчиликлардан суғурта қилиш шартномалари бўйича илгари суғурта товони тўловлари амалга оширилганми: ҳа, йўқ.

Суғурта қилдирувчининг мулкида мол-мулкнинг мавжудлиги (битим суммасидан фоизда) _____

Суғурта қилдирувчининг контрагенти жойлашган жой _____

Корхонанинг йиллик айланмаси миқдори - суғурта қилдирувчининг контрагенти _____

Битим амалга ошириладиган ҳудуд _____

Суғуртага берилаётган молиявий таваккалчиликнинг қисқача тавсифи (суғурта қилдирувчи ва унинг Контрагенти ўртасида битим тузилган сана ва битимнинг амал қилиш муддати кўрсатилган ҳолда): _____

Суғурта қилдирувчининг контрагенти бўлган корхона холдинг, концерн, уюшма таркибига кирадими _____

Суғурта қилдирувчининг контрагенти бўлган корхона бирон-бир тармоқда ва ўз фаолиятини амалга ошираётган даврда муайян ихтисосликка эгами _____

Контрагент билан шартнома неча марта тузилади _____

Контрагент Суғурта қилдирувчининг мулкида кўчмас мулкнинг мавжудлиги _____

Суғурта қилдирувчининг Контрагентида банк ёки бошқа молия-кредит ташкилоти олдида, юридик шахслар билан тузилган бошқа шартномалар бўйича муддати ўтган қарздорлик мавжудми _____

Суғурта қилдирувчида таваккалчилик даражасига таъсир кўрсатиши мумкин бўлган қўшимча маълумотлар мавжудми _____

Шартноманинг _____ бошқа шартлари: _____

Суғурта шартномасининг алоҳида шартлари: _____

Суғурта муддати: 20__ йил " __ " _____ дан 20__ йил " __ " _____ гача.

Умумий суғурта суммаси: _____

(сумма рақамлар ва сўз билан)

Ариза-анкетага қуйидагилар ҳам илова қилинади: _____

Ушбу Ариза-сўровномада мен келтирган маълумотлар ишончли ва тўлиқ эканлигини тасдиқлайман. Шунингдек, «EUROASIA INSURANCE» АЖ ҚКнинг Бошқа молиявий хатарлардан суғурталаш қоидаларини (умумий суғурта тармоғининг 16-синфи) олганимни ва суғурта шартларига розилигимни тасдиқлайман. Бундан ташқари, суғурта даврида содир бўлган барча ўзгаришлар ҳақида _____ га хабар бериш мажбуриятини оламан.

(Ариза берувчининг имзоси) М.Ў.

_____ ш. 20__ й. « __ » _____

Ариза _____ қабул қилинди ва журналда 20__ йил « __ » _____ да __ -

(«EUROASIA INSURANCE» АЖ ҚК ходимининг лавозими ва фамилияси)

рақам билан рўйхатга олинди.

Ариза «EUROASIA INSURANCE» АЖ ҚК томонидан кўриб чиқилди (20__ йил « __ » _____ даги _____-сонли баённома (қарор) ва бошқа молиявий хатарлардан суғурта қилиш шартномасини тузиш;

**Бошқа молиявий таваккалчиликлардан суғурта қилишнинг ____
-сонли суғурта полиси ***

1. Суғурта қилдирувчининг тўлиқ номи: _____
 2. Суғурта қилдирувчининг почта манзили ва банк реквизитлари: _____
 3. Суғурта объекти: _____
 4. Суғурта ҳодисаси: _____
 5. Умумий суғурта суммаси: _____
 6. Суғурта мукофоти: _____
 7. Суғурта мукофотини тўлаш муддати: _____
 8. Суғурта шартномасининг амал қилиш муддати 20__ йил «__» _____ соат 00 дан 20__ йил «__» _____ соат 24-00 гача.
 9. Қамраб олиш ҳудуди _____
- «EUROASIA INSURANCE» АЖ ҚКнинг 20__ йил «__» _____ даги ____-сонли бошқа молиявий таваккалчиликлардан суғурта қилиш шартномаси бўйича мажбуриятлари кучга кирди.

«EUROASIA INSURANCE» АЖ ҚК раҳбари _____
(Ф.И.Ш. имзо)

Полис берилган сана: «__» _____ 20__ й.

«EUROASIA INSURANCE» АЖ ҚК билан шошилинч алоқа телефони: _____

Бошқа молиявий таваккалчиликлардан суғурта қилиш
шартномаси намунасига
3-илова

«EUROASIA INSURANCE» АЖ ҚК суғурта компаниясига _____ дан
(Суғурта қилдирувчининг тўлиқ номи)
Суғурта қилдирувчининг почта манзили ва банк реквизитлари _____ .
Суғурта полиси (шартномаси) _____ -сони, 20__ йил « ____ » _____
Суғурта шартномасининг амал қилиш муддати 20__ йил « ____ » _____ 00 дан 20__ йил « ____ »
_____ соат 24-00 гача.

Суғурта суммаси: _____

Содир бўлган воқеа ҳақида**АРИЗА**

Сизнинг эътиборингизга шуни маълум қиламанки суғурталанган объект билан суғурта ҳодисаси
деб тан олинishi мумкин бўлган ҳодиса содир бўлган.

Воқеанинг сабаблари ва ҳолатлари ҳақида қуйидагиларни маълум қиламан:

Воқеа санаси ва вақти: _____

Воқеа содир бўлган жой манзили: _____

Содир бўлган ҳодиса тўғрисида ҳуқуқни муҳофаза қилиш органларига маълум қилинди.

Ҳодиса ҳолатлари: _____

Ҳодиса бўйича харажатлар қанча суммага баҳоланади: _____

Ушбу аризага қуйидагилар илова қилинади: _____

Мен ушбу воқеа бўйича ўзимга маълум бўлган барча ишончли маълумотларни етказдим.

Суғурта қилдирувчи номидан _____ « ____ » _____ 20__ й.

(имзо) М.Ў.

Ариза _____ қабул қилинди ва журналда 20__ йил « ____ » _____ да _____

(«EUROASIA INSURANCE» АЖ ҚК ходимининг лавозими ва фамилияси)

рақами билан рўйхатга олинди.

Бошқа молиявий таваккалчиликлардан суғурта қилиш
шартномаси намунасига
4-илова**Суғурта ҳодисаси юз берган ҳақида*
ДАЛОЛАТНОМАСИ**

_____ ш.

20__ йил «__» _____

Биз, қуйида имзо чекувчилар, «EUROASIA INSURANCE» АЖ ҚК вакили
_____, бир томондан, Суғурта қилдирувчининг вакили _____
(Лавозими, Ф.И.Ш.) (Суғурта қилдирувчи вакилининг Ф.И.О., паспорт маълумотлари)

иккинчи томондан ва эксперт (сен) _____
(экспертларнинг Ф.И.Ш., паспорт маълумотлари, зарурат бўлганда тўлдирилади)

учинчи томондан, қуйидагилар тўғрисида ушбу далолатномани туздилар:

Бошқа молиявий таваккалчиликлардан суғурта қилиш шартномаси бўйича ҳодиса 20__ йил
"__" _____ да _____ содир бўлган.
(ҳодисанинг қаерда, қачон ва қандай ҳолатларда содир бўлганлигини кўрсатиш)

2. Ҳодиса натижасида суғурта объектига зарар етказилди _____
(зарар сабаблари ва миқдорини тавсифлаш)

3. Суғурта суммаси: _____

4. Суғурта шартномаси бўйича илгари тўланган суғурта товони суммаси _____

5. Суғурта ҳодисаси юз беришига сабаб бўлган фактлар бўйича жиноят иши қўзғатилганми ёки
суд жараёни бошланганми: ҳа; йўқ (кераксизларини ўчириб ташланг).

«EUROASIA INSURANCE» АЖ ҚК вакили _____
(Лавозими, Ф.И.Ш.) М. Ў.

Суғурта қилдирувчининг вакили _____
(Лавозими, Ф.И.Ш.)

Эксперт(лар) _____
(Лавозими, Ф.И.Ш.)

Ушбу далолатнома «EUROASIA INSURANCE» АЖ ҚК томонидан кўриб чиқилган (_____-сонли
20__ йил «__» _____ даги баённома (қарор) ва тўлаш тўғрисида қарор қабул қилинган;
_____ миқдорида суғурта товонини тўлашни рад
этиш (кераксиз қисми ўчирилсин).

Ушбу далолатнома "EUROASIA INSURANCE" АЖ ҚК томонидан кўриб чиқилган (20__ йил
«__» _____ даги _____-сонли баённома (қарор) ва

_____ миқдорида суғурта товонини тўлаш/тўлашни рад этиш тўғрисида қарор қабул
қилинган (кераксиз қисми ўчирилсин).

* Ушбу ҳужжат ўзгартирилиши ва тўлдирилиши мумкин